

Zarren, 27 december 2025

Beste Zarrenaars, Beste Familie, Vrienden & Sympathisanten,

Beste Eneco,

Geachte Minister Brouns, Geachte Minister Depraetere, Geachte Overheid,

In de donkerste periode van het jaar was de kerstverlichting nergens meer deugddoend als hier in Zarren. Traditioneel ook de periode om eens achterom te kijken, en belangrijker, opnieuw vooruit. En wat dat betreft: weinig zaken die het meer verdienen om dit te doen als het dossier dat ons afgelopen jaar in Zarren naar adem deed happen: de industriële windturbines of voor het vervolg eenvoudiger: de IWT's. Want net daar zien we wat hoopgevend licht verschijnen aan het einde van een bijzonder donkere 2025-tunnel.

Het nieuws bij de start van het nieuwe jaar dat Zarren uitverkoren was voor het plaatsen van IWT's aan de rand van ons anders zo rustige dorp, sloeg in als een bom. Pas nadat het stof wat was gaan liggen werd duidelijk wat de prospectieronde van Eneco had aangericht. Ondertussen weten we dat er naast slagschaduw, geluidsoverlast en waardedaling van vastgoed nog iets anders komt kijken bij IWT's: hoogoplopende spanningen en polarisatie binnen een dorpsgemeenschap. We vragen ons af of het ook maar enigszins doordringt tot in Brussel wat dit betekent voor een dorp. Het is een jaar geweest in Zarren waar op de traditionele evenementen mensen ontbraken omwille van deze spanningen. Het onderwerp wordt maximaal doodgezwegen – iemand zou er wel eens een andere mening kunnen op nahouden. Ook met plaatselijke politici wordt de olifant in de kamer liever niet benoemd – er zou wel eens een politiek niet correcte uitspraak kunnen gebeuren. Angst, onzekerheid, boosheid, onbegrip: dit is hetgeen waar het actueel beleid toe leidt. En dat op een moment dat vrijwel iedere politicus meer aandacht vraagt voor problemen rond mentaal welzijn in onze huidige maatschappij.

Het feit dat dit aspect samen met de toekomst van een dorp zelfs geen argumenten meer zijn in het debat, vat het allemaal samen: het groene doel heiligt daadwerkelijk alle middelen. Dat onze Vlaamse Overheid de clandestiene wijze waarop aan projectontwikkeling wordt gedaan blijft gedogen en wegkijkt van de gevolgen, is onbegrijpelijk. Dat er concrete plannen zijn om de IWT's vanaf 2026 opnieuw te gaan subsidiëren, en dat er via de belastingcenten van de Zarrenaars en andere lotgenoten een hypotheek wordt gelegd op de toekomst van de dorpen waarin ze wonen, is helemaal hallucinant.

Nu zijn we diep in West-Vlaanderen niet altijd de eerste om trends op te pikken. In elk geval: het acroniem NIMBY (*not in my backyard*) heeft in 2025 ook de weg naar Zarren gevonden. Wat we eruit geleerd hebben: diegenen die anderen aanwijzen te lijden aan het NIMBY-syndroom, zijn niet diegenen die straks met een gigant van 250 m naast de deur geconfronteerd worden. En/of ook niet diegenen die de waarde van hun huis gekelderd zien door een IWT. Aan diegenen die met de responsabiliserende vinger wijzen: wees gerust, ook in Zarren moeten we de eerste klimaatontkenner nog tegen het lijf lopen. En de Zarrenaar heeft wel degelijk geworsteld met zichzelf in 2025:

- Is het vanuit een egocentrische NIMBY-reflex dat we hier in Zarren de keerzijde van een industrieel windturbineproject aankaarten?
- Moeten wij hier in Zarren, na alle neergesabelde projecten op andere plaatsen, het verdampen van onze spaarcenten in onze woning samen met de impact op ons (dorps)leven tolereren ten bate van een hoger doel voor de maatschappij?
- Hadden zonevreemde bewoners dienen te weten dat de overheid hen op een dag discriminerend zou behandelen in hun politieke besluitvorming?
- Ontbreekt het de bewoners van Zarren aan burgerzin als ze aangeven dat een dergelijk project de leefbaarheid van hun dorp aantast en het daarom geen goed idee is?

Blijkbaar heeft iedereen, en dan in eerste instantie de politiek, het moeilijk om benadeelde burgers recht in de ogen te kijken en de zaken te benoemen zoals ze zijn. Het zou alvast het voordeel van de duidelijkheid hebben als er op deze vragen een formeel ja/nee antwoord kon komen. En dan in eerste instantie van Minister Depraetere en Minister Brouns, die vanuit hun partijpolitieke achtergrond vermoedelijk toch eerder een voorstander zijn van een gelijke verdeling van lasten en lusten, het absolute pijnpunt in deze dossiers. Er is wel degelijk *collateral damage* door het gevoerde beleid. Het zou van enige politieke moed getuigen om die pijnpunten expliciet te benoemen, zodat benadeelden er, indien gewenst, kunnen naar handelen.

Toch blijven we begrip hebben voor ieder standpunt in dit complexe dossier. Ook voor hoe dit non-beleid sommige grondeigenaars met de rug tegen de muur zet door hen voor onmogelijke dilemma's te plaatsen. Vanuit Tegenwind is de missie van bij de start duidelijk geweest: op een serene en constructieve wijze de onderbelichte keerzijde van een IWT-project aankaarten. Bijna een jaar na de eerste emotionele weken, en na ons ondertussen breed en diepgaand te hebben geïnformeerd, komen we nog steeds tot dezelfde conclusie: een landelijk bewoond dorp als Zarren is niet de plaats om een dergelijk impactvol project te realiseren. De recente lezing in Zarren over "De weg naar klimaat succes" was een bevestiging dat er wel degelijk alternatieven zijn om deze weg te bewandelen. Om er maar twee te noemen: nadenken in een Europese context om de targets voor hernieuwbare energie te realiseren, gecombineerd met het weghalen van kernenergie uit de taboesfeer.

Met het jaareinde in zicht komt één element van de IWT-keerzijde extra onder de aandacht, specifiek voor landelijk agrarisch gebied. Steeds vaker worden IWT's ingeplant in de onmiddellijke nabijheid van professionele veehouderijen. Daarnaast groeit het aantal wetenschappelijke publicaties dat wijst op mogelijke stressreacties bij dieren die gedurende langere tijd worden blootgesteld aan IWT's, infrason geluid, laagfrequent geluid of trillingen. In de afgelopen maanden werden meerdere contacten gelegd rond dit onderwerp, oa met academici, met mensen die voeling hebben in het veld, met vakorganisaties. De conclusie: een positief advies voor een vergunningsaanvraag van een IWT in de nabijheid van een professionele veehouderij kan onmogelijk verantwoord worden zonder bijkomend onderzoek.

Onze constructieve aanpak met goed onderbouwde argumenten heeft alvast zijn vruchten afgeworpen. Op basis van de aangereikte wetenschappelijke publicaties werd er alvast luisterbereidheid getoond op het niveau waar het er toe doet. We zijn in elk geval verheugd dat deze terechte bezorgdheid, niet onbelangrijk voor een agrarisch dorp als Zarren, op die manier landelijk onder de aandacht komt. In

tegenstelling tot argumenten rond gezondheidsaspecten bij de mens, is aan dit element een nog duidelijker economisch aspect verbonden. Benieuwd als dit het extra argument wordt dat de rede laat zegevieren.

Het is inherent aan dit type projecten dat wie niets onderneemt, per definitie akkoord is met de realisatie ervan. De procedure schrijft voor dat, wie de gevolgen van een dergelijk project als te impactvol beschouwt, zijn stem kan laten horen op het moment van een vergunningsaanvraag via een bezwaarschrift. Dat is hetgeen de affiche- en bannercampagne, samen met www.tegenwindzarren.be, hoopte te bekommen: niemand ongeïnformeerd achterlaten en iedereen de kans geven om zich uit te spreken wanneer het aan de orde is. Het liefst zouden wij nu graag de donkere pagina van 2025 omslaan. Bijvoorbeeld door symbolisch alle affiches uit het Zarrense straatbeeld weg te halen en ze op zolder te leggen. In de hoop dat ze daar over 15 jaar nog liggen, als een vage herinnering aan dit *annus horribilis*.

Maar we durven niet. Toch niet zolang er geen signalen komen vanuit de bevoegde overheid of vanuit de projectontwikkelaars dat men het anders wil aanpakken. Integendeel, als we vernemen dat er in 2026 een versnelling hoger zal worden geschakeld via het actieplan “vergunningenrevolutie” én de nieuwe subsidieregeling, bereiden we ons dan beter voor op een nieuwe storm? Is het dan wel verstandig om net op dit moment de affiches op te bergen vanuit de nobele gedachte om de rust over ons dorp terug te laten keren? We sluiten dan ook graag af met de volgende nieuwjaarsboodschap, gericht aan Eneco en aan de 2 bevoegde ministers:

Ja, 2025 is voor ons dorp pijnlijk geweest in de manier waarop dit soort projecten wordt aangepakt en gedoogd. Geïnitieerd door een (gebrek aan) communicatiebeleid dat geen enkele communicatieverantwoordelijke in het bedrijfsleven zou overleven. We snakken hier opnieuw naar de rust die ons dorp kenmerkte vóór de komst van Eneco. Zonder breed gedragen beleid gaan jullie nog dorpen treffen. Deze problematiek verdient naast een ruimer debat vooral een deftige oplossing. Oplossingen die mits politieke wil voorhanden zijn. Het moet anders. Het kan anders. We klinken hoopvol op een ander en beter 2026.

Bestuursleden en sympathisanten TegenWind Zarren

Dank aan alle dorpsbewoners, familie & vrienden die ons mee hebben gesteund, symbolisch en/of financieel: zonder jullie was het nooit mogelijk geweest om onze stem te laten horen en om een steunpunt te zijn voor bezorgde dorpsgenoten.

Dank aan iedereen die ons met woord en daad heeft bijgestaan op vlak van politiek, wetenschappelijke inzichten en juridische aspecten.

Een bijzonder woord van dank aan de aangesproken grondeigenaars voor het openhouden van het communicatiekanaal in moeilijke omstandigheden. Ook onze deur blijft voor jullie open staan.